

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEMEZLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 36459/06

Metin YAPAN / Türkiye

Başkan,

Ledi Bianku,

Hâkimler,

Nebojša Vučinić,

Jon Fridrik Kjølbro,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla
Komite hâlinde 6 Şubat 2018 tarihinde toplanan Avrupa İnsan Hakları
Mahkemesi (İkinci Bölüm),

3 Ağustos 2006 tarihinde yapılan yukarıdaki başvuruyu göz önüne
alarak,

8 Aralık 2009 tarihli kararı göz önüne alarak,

Davalı Hükümet tarafından ibraz edilen görüşleri ve bu görüşlere
cevaben başvuran tarafından ibraz edilen görüşleri dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayri resmi çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları
Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu
çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması
koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari
olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAYLAR

1. Başvuran Metin Yapan 1974 doğumlu bir Türk vatandaşı olup, Kırşehir’de ikamet etmektedir. Başvuran Mahkeme önünde Diyarbakır Barosuna bağlı Avukat R. Yalçındağ Baydemir tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti (“Hükümet”) kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

2. Davanın konusu, taraflarca ifade edildiği şekliyle aşağıdaki gibi özetlenebilir:

3. Başvuran 16 Nisan 1995 tarihinde yasadışı örgüt üyeliği şüphesiyle gözaltına alınmıştır. Daha sonra, başvuran, 26 Nisan 1995 tarihinde tutuklanmıştır.

4. Başvuran 17 Eylül 1998 tarihinde tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştır. Başvuran, 30 Aralık 1998 tarihinde hakkındaki suçlamalardan beraat etmiştir.

5. Başvuran, Kanun Dışı Yakalanan veya Tutuklanan Kimselere Tazminat Verilmesi Hakkında 466 sayılı Kanun uyarınca tazminat talebiyle 1 Nisan 1999 tarihinde Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesine başvurmuştur.

6. Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi 9 Haziran 2003 tarihinde maddi ve manevi zararların karşılanması amacıyla başvurana toplam 5.447.078.510 eski Türk lirası (yaklaşık 3.300 avro) ödenmesine karar vermiştir.

7. Yargıtay, 11 Haziran 2004 tarihinde kararı onamıştır. Nihai karar, 3 Eylül 2004 tarihinde ilk derece mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne iletilmiştir.

8. Başvuran, 2 Mart 2006 tarihinde ilk derece mahkemesinin yazı işleri müdürlüğünden söz konusu mahkeme kararının bir nüshasını almış ve 14 Aralık 2006 tarihinde ise idareye başvurarak söz konusu miktarın kendisine ödenmesini talep etmiştir.

9. Söz konusu borç, ilk derece mahkemesi kararının verildiği tarihten itibaren işleyen yasal faiziyle birlikte, toplam 10.485 yeni Türk lirası (yaklaşık 5,600 avro) 25 Aralık 2006 tarihinde başvurana ödenmiştir.

ŞİKÂyetLER

10. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında yetkili makamların kendisine Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi tarafından ödenmesi kararlaştırılan tazminatın ödemesini geciktirdiği ve yüksek enflasyon oranlarına rağmen tazminatın başlangıçtaki miktarına herhangi bir gecikme faizi uygulanmadığı hususlarında şikâyetçi olmuştur.

11. Başvuran, ayrıca, Sözleşme'nin 13. maddesine dayanarak 466 sayılı Kanun'un, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında öne sürdüğü şikâyetleri bakımından etkin bir hukuk yolu sunmadığını öne sürmüştür.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Ulusal mahkeme kararlarının gecikmeli uygulanmasına ilişkin şikâyet hakkında

12. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında yetkili makamların, ulusal mahkeme kararlarını gecikmeli olarak uygulamasının mülkiyet hakkını ihlal ettiğini savunmuştur.

13. Hükümet bu taleplere itiraz etmiştir.

14. Mahkeme, devlet hakkında açtığı dava lehine sonuçlanan kişiden, bu kararın uygulanması için ayrıca icra işlemlerini başlatmasının beklenemeyeceğini hatırlatmıştır. (bk. *Metaxas/Yunanistan*, no. 8415/02, § 19, 27 Mayıs 2004, ve *Arat ve Diğerleri/Türkiye*, no. 42894/04, 42904/04,

42905/04, 42906/04, 42907/04, 42908/04, 42909/04 ve 42910/04, § 19, 13 Ocak 2009). Devlet aleyhinde verilen bir karara uyulmasını sağlama yükümlülüğü öncelikle, söz konusu kararın bağlayıcı ve icra edilebilir hale geldiği tarihten itibaren başlayarak Devlet makamlarına aittir (bk. *Burdov/Rusya*, no. 59498/00, § 34, AIHM 2002-III). Ancak, dava lehine sonuçlanan kişiye karar da belirlenen borcun ödenebilmesi için söz konusu kişinin usule ilişkin belirli bir takım adımlar atması gerekebilir (bk. *Shvedov/Rusya*, no. 69306/01, § 32, 20 Ekim 2005, ve *Osman Erden/Türkiye*, no. 1520/06, § 16, 26 Ocak 2011). Alacaklının işbirliğine yanaşmayan tutumu söz konusu kararın zamanında uygulanmasına engel teşkil edebileceği gibi yetkili makamların gecikmeden kaynaklanan sorumluluklarını da azaltmış olacaktır (bk. *Belayev/Rusya* (k.k.), no. 36020/02, 22 Mart 2011).

15. Mahkeme, somut davada Yargıtayın nihai kararının 3 Eylül 2004 tarihinde ilk derece mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne iletilmesine rağmen başvuranın söz konusu kararın bir nüshasını ancak 2 Mart 2006 tarihinde aldığını gözlemlemektedir. Ek olarak, başvuran idareye 14 Aralık 2006 tarihine kadar başvurmamıştır. Mahkeme, ayrıca, söz konusu meblağın başvuranın talebi üzerine idare tarafından on bir gün içinde başvurana ödendiğini gözlemlemektedir.

16. Mahkeme, yukarıdaki hususlar ışığında, söz konusu gecikmenin, gerekli özeni gösterme, kararın bir nüshasını almak için makul adım atma ve icra takibi başlatma yükümlülüğü altında olan başvurandan kaynaklandığını tespit etmektedir. Sonuç olarak, yetkili makamlar 9 Haziran 2003 tarihli kararın uygulanmasında gerçekleşen gecikme yüzünden Sözleşme kapsamında sorumlu tutulamaz.

17. Dolayısıyla, Mahkeme, başvurunun bu kısmının, açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme'nin 35 §§ 3 (a) ve 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

D. Diğer Şikâyetler

18. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında yüksek enflasyon oranına rağmen kendisine ödenmesi hükmedilen tazminata herhangi bir gecikme faizi uygulanmamasından şikâyetçi olmuştur. Başvuran, ek olarak, Sözleşmenin 13. maddesi kapsamında 466 sayılı Kanun'un, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesine ilişkin olarak öne sürdüğü şikâyetleri bakımından etkin bir hukuk yolu sunmadığını öne sürmüştür.

19. Mahkeme, mevcut bilgi ve belgeleri göz önünde bulundurarak ve şikâyet konusu hususları görev alanına girdiği ölçüde dikkate alarak, Sözleşme veya Ek Protokollerde belirtilen hak ve özgürlükler açısından herhangi bir ihlalin söz konusu olmadığı kanaatine varmıştır.

20. Dolayısıyla, başvurunun bu kısmının, Sözleşme'nin 35 §§ 3 ve 4 maddesi uyarınca, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğunun beyan edilmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, İngilizce dilinde tanzim edilmiş olup, 1 Mart 2018 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ledi Bianku
Başkan